

Instrumenti për Ndhinë Para-Anëtarësuese (IPA II)

Programi Operacional Sektorial i Bashkimit Evropian për Mjedisin Jetësor dhe Veprimin Klimatik 2014 – 2020

Mbështetja e zbatimit të planit rajonal për menaxhimin e mbeturinave në Rajonin Lindor dhe Verilindor

NEAR/SKP/2022/EA-RP/0137

Aktiviteti 2/Detyra 2.3: Vlerësimi Strategjik Mjedisor për PRMM-në për Rajonin Lindor dhe Verilindor

Plani Rajonal i Menaxhimit të Mbeturinave për Rajonin Lindor dhe Verilindor

PËRMBLEDHJE JOTEKNIKE

Data: 07/2025

Projekti është i financuar
nga Bashkimi Evropian

Projekti implementohet nga Konsorciumi:

Projekti:	“Mbështetja e zbatimit të sistemeve rajonale të menaxhimit të mbeturinave në Rajonin Lindor dhe Verilindor”
Nr. i Referencës:	NEAR/SKP/2022/EA-RP/0137
Autoriteti kontraktues	Spektori për financim central dhe mbyllje të marrëveshjeve, Ministria e Financave
Përdoruesi	Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor (MMJPH)
Konsorciumi i implementimit	ENVIROPLAN S.A. (Lider) – WEglobal (Partner)
Titulli i dokumentit:	Aktiviteti 2/Detyra 2.3: Vlerësimi Strategjik Mjedisor për PRMM-në për Rajonin Lindor dhe Verilindor
Statusi:	PËRMBLEDHJE JOTEKNIKE
Data:	07.2025
Përgatitur nga:	Irena APOSTOLOVA – Eksperte për VSM Eleni IEREMIADI – Lider ekipi George LITAS – Zëvendës Lider Ekipi Dimitrios COCOS – Zëvendës Lider Ekipi
Shqyrtuar dhe miratuar nga:	Theofanis LOLOS – Drejtor i Projektit

1. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

1.1 Qëllimi dhe Fusha e Veprimit të Planit

Ky dokument paraqet Planin Rajonal të Menaxhimit të Mbeturinave (PRMM) të rishikuar për Rajonin Lindor dhe atë Verilindor të Republikës së Maqedonisë së Veriut, të përgatitur në kuadër të projektit “Mbështetja e zbatimit të sistemeve rajonale të menaxhimit të mbeturinave në Rajonin Lindor dhe atë Verilindor” (NEAR/SKP/2022/EA-RP/0137), Aktiviteti 2 – “Rishikimi i Planeve ekzistuese Rajonale të Menaxhimit të Mbeturinave (PRMM-ve) për Rajonin Lindor dhe atë Verilindor dhe përgatitja e një Vlerësimi Strategjik Mjedisor (VSM) për planet”, dhe konkretisht Detyra 2.3 – “PRMM-ja për Rajonin Lindor dhe atë Verilindor”. Plani financohet nga Bashkimi Evropian në kuadër të Instrumentit për Ndihmë Para-Anëtarësimi (IPA II) dhe implementohet nga Konsorciumi ENVIROPLAN S.A. (Lider) dhe WEglobal (Partner) në emër të Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor (MMJPH), duke vepruar si Përfitues, dhe Sektori për Financim Qendror dhe Kontraktim (CFCD) i Ministrisë së Financave, duke vepruar si Autoritet Kontraktues. Ai mbulon periudhën e planifikimit 2026–2045.

Objektivi i përgjithshëm i projektit është të forcojë kapacitetet dhe aftësitë e strukturave të qeverisjes lokale për menaxhimin e një sistemi ndër-rajonal të menaxhimit të mbeturinave, dhe të përmirësojë ndërgjegjësimin dhe pjesëmarrjen e publikut në menaxhimin e mbeturinave, duke zvogëluar kështu gjenerimin e mbeturinave, duke përmirësuar efikasitetin e grumbullimit, duke rritur ripërpunimin e mbeturinave dhe duke zvogëluar hedhjen e mbeturinave. Objektivi specifik është të mbështesë krijimin dhe funksionimin e një strukture Ndër-Rajonale të Menaxhimit të Mbeturinave, të ndërtojë kapacitetin e komunave, Ndërmarrjeve Publike Komunale dhe Qendrave Rajonale të Menaxhimit të Mbeturinave (brenda Qendrave për Zhvillim Rajonal), dhe të përditësojë dokumentet e planifikimit rajonal në përputhje me rrethanat.

Plani Rajonal i Menaxhimit të Mbeturinave është instrumenti kryesor strategjik i Politikës Rajonale për mbeturinat, duke siguruar kornizën për ta çuar Rajonin drejt prodhimit dhe konsumit më të qëndrueshëm, për të ricikluar dhe rikuperuar vlerën maksimale nga mbeturinat e gjeneruara, si dhe për të identifikuar infrastrukturën e nevojshme për të përmbushur nevojat e ardhshme. Ai është hartuar në përputhje me Nenin 1 të Direktivës Kornizë për Mbeturinat (DKM) - mbrojtja e mjedisit jetësor dhe shëndetit të njeriut; Nenin 4 të DKM - hierarkia e menaxhimit të mbeturinave; Nenin 13 të DKM - mbrojtja e shëndetit të njeriut dhe mjedisit jetësor; dhe Nenin 16 të DKM - parimet e vetëmjaftueshmërisë dhe afërsisë. Plani përmbush elementët e detyrueshëm të planit për menaxhimin e mbeturinave të përcaktuara në Nenin 28(3) të DKM-së, së bashku me elementët shtesë të lejuar sipas Nenit 28(4) të DKM-së.

1.2 Vizioni, Synimet dhe Parimet Udhëzuese

Vizioni: “Të ofrojë një kornizë planifikimi rajonal për menaxhimin e qëndrueshëm të mbeturinave dhe rikuperimin e burimeve përmes sistemit të integruar të menaxhimit të mbeturinave në Rajonin Lindor dhe atë Verilindor.”

Plani ndjek tre qëllime plotësuese. Synimi A synon minimizimin e ndikimeve negative mjedisore dhe shëndetësore nga gjenerimi dhe menaxhimi i mbeturinave, duke përfshirë mbrojtjen e kushteve të

jetesës, biodiversitetit, cilësisë së ujit, tokës dhe ajrit, trashëgimisë kulturore dhe peizazhit, si dhe uljen e emetimeve të gazrave serrë. Synimi B synon të minimizojë ndikimet negative sociale dhe ekonomike dhe të maksimizojë mundësitë, nëpërmjet fushatave të ndërgjegjësimit publik, grumbullimit dhe transportit të optimizuar, krijimit të vendeve të punës dhe një sistemi që mbetet në ekuilibër me burimet ekonomike të shoqërisë. Synimi C siguron përputhshmëri me kërkesat legjislative, objektivat, parimet dhe politikat e BE-së dhe kornizave kombëtare, duke zbatuar hierarkinë e mbeturinave, Opsionin më të Mirë të Praktikueshëm Mjedisor për secilën rrjedhë mbeturinash dhe parimet e vetëmjaftueshmërisë rajonale dhe afërsisë.

Këto synime mbështeten nga perspektivat mjedisore, ekonomike, institucionale dhe sociale: një qasje e integruar e vetërregullimit, rregullimit dhe kontrollit që shmang zhvendosjen e problemeve midis mediave mjedisore dhe zbaton parimin "ndotësi paguan".

1.3 Profili Rajonal

Zona e projektit mbulon pjesën verilindore të Republikës së Maqedonisë së Veriut, duke përfshirë dy rajone planifikimi statistikor - Rajonin Lindor dhe Rajonin Verilindor - të cilët së bashku formojnë një rajon të vetëm për menaxhimin e mbeturinave për qëllime planifikimi dhe infrastrukture. Sipërfaqja e kombinuar është afërsisht 6.359 km², rreth 25% e territorit të vendit. Rajoni Lindor për Menaxhimin e Mbeturinave përfshin të 11 komunat e Rajonit statistikor lindor (Berovë, Çeshinovë-Obleshevë, Dellçevë, Koçanë, Makedonska Kamenicë, Pehçevë, Probishtip, Shtip, Vinicë, Zrnovc dhe Karbinc) plus Komunën e Sveti Nikollës, e cila më pas u inkorporua. Rajoni Verilindor për Menaxhimin e Mbeturinave përfshin 6 komunat e Rajonit statistikor verilindor (Kriva Pallankë, Rankovcë, Kratovë, Staro Nagoriçan, Kumanovë dhe Likovë).

Sipas Regjistrimit të Popullsisë të vitit 2021, popullsia totale rezidente e zonës së projektit është 318.536 - një rënie e dukshme nga 373.142 të regjistruara në regjistrimin e vitit 2002, dhe një trend që vazhdon në parashikimet e popullsisë deri në vitin 2050. Rajoni Lindor (përfshirë Sveti Nikollën) përbën 165.554 banorë dhe Rajoni Verilindor 152.982 banorë. Gati 70% e popullsisë është e përqendruar në qendrat urbane (të dominuara nga Shtipi dhe Kumanova), ndërsa vendbanimet rurale - veçanërisht në zonat e largëta malore - janë të pakta në popullsi dhe në plakje. Sipas skenarit të miratuar të parashikimit të popullsisë, popullsia e kombinuar e përhershme pritet të bjerë më tej, nga rreth 300.000 në vitin 2023 në afërsisht 259.000 deri në vitin 2050, një rënie prej rreth 14%.

Tabela 1. Popullsia e zonës së projektit, 2002–2050 (* skenari më i mundshëm, popullsia e përhershme; ** Totali i Rajonit lindor duke përfshirë Sveti Nikollën, 2002)

Rajoni	Regjistrimi i vitit 2002	Regjistrimi i vitit 2021	Projeksioni i vitit 2050*
Rajoni Lindor (përfshirë Sveti Nikollën)	199.278**	165.554	131.737
Rajoni Verilindor	172.787	152.982	127.395
Sipërfaqja totale e projektit	373.142	318.536	259.132

1.4 Dobësitë Kryesore të Sistemit Ekzistues të Menaxhimit të Mbeturinave

Një analizë e strukturuar e mangësive, e bazuar në pyetësorët e plotësuar nga komunat dhe vlerësimet në terren, identifikoi dobësitë kryesore që Plani synon t'i trajtojë:

- Mbulim i pabarabartë dhe i paplotë i grumbullimit midis dhe brenda komunave, me mbulim urban përgjithësisht afër 100%, por mbulim rural në disa komuna deri në 50-70% (p.sh. Likovë, Kriva Pallankë, Karbinc, Staro Nagoriçan); Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Mbeturinave 2024-2036 kërkon mbulim 95% deri në vitin 2029 dhe 100% deri në vitin 2031.
- Mungesa dhe vjetërsia e flotës së mjeteve dhe pajisjeve për grumbullimin e mbeturinave: mungesa e automjeteve dhe mungesa e burimeve financiare u vlerësuan secila si problem “shumë serioz/serioz” nga 13 prej 18 komunave që u përgjigjën (72,2%).
- Ndarje shumë e kufizuar e mbeturinave në burim: mungesa e grumbullimit të veçantë të mbeturinave të riciklueshme u vlerësua si problem shumë serioz/serioz nga 10 prej 18 komunave (55,6%), ndërsa reagimi i dobët ndaj minimizimit të mbeturinave u vlerësua kështu nga 9 prej 18 komunave (50%).
- Shumë deponi dhe vende grumbullimi mbeturinash komunale (aktive dhe të mbyllura) që nuk përmbushin standardet në të gjithë Rajonin kërkojnë mbyllje, sanim dhe rehabilitim, ndërsa aktualisht nuk ka asnjë deponi që funksionon sipas standardeve të BE-së.
- Një sistem tarifor që nuk e zbaton në mënyrë të vazhdueshme parimin “ndotësi paguan”: tarifat shpesh janë me normë të sheshtë dhe jo të bazuara në vëllim ose peshë, dhe kufijtë e përballueshmërisë dhe rikuperimi i plotë i koston nuk zbatohen në mënyrë sistematike.
- Aktivitete për parandalimin e mbeturinave dhe ndërgjegjësimin publik që janë kryesisht ngjarje të pjesshme, të fokusuara në shkollë, të njëhershme dhe jo pjesë e një programi sistematik dhe të vazhdueshëm arsimor rajonal; disa komuna nuk raportuan asnjë aktivitet ndërgjegjësimi.

1.5 Gjenerimi i mbeturinave – Gjendja bazë dhe parashikimi

Në bazë të koeficientëve të përditësuar komunalë, totali i mbeturinave komunale të gjeneruara në zonën e projektit në vitin 2023 vlerësohet në afërsisht 52.184 ton/vit në Rajonin Lindor dhe 50.116 ton/vit në Rajonin Verilindor - një bazë e kombinuar prej afërsisht 102.300 ton/vit. Pavarësisht rënies së parashikuar të popullsisë rezidente, totali i mbeturinave të gjeneruara parashikohet të mbetet përgjithësisht i qëndrueshëm, në rreth 101.700 – 102.800 ton/vit deri në vitin 2050, pasi supozohet se shkalla e gjenerimit të mbeturinave do të rritet me 1% në vit deri në vitin 2030 dhe 0,5% në vit më pas, duke zbutur rënien demografike. Lidhur me përbërjen e mbeturinave, rrjedha rajonale e mbeturinave dominohet nga materiali organik/biodegradues (afërsisht 45%), e ndjekur nga letra (14%), plastika (14%) dhe një fraksion i përzier “tjetër” (14%), me qelqin, metalet dhe tekstilet që përbëjnë pjesën tjetër të mbetur.

1.6 Sistemi i përzgjedhur i menaxhimit të integruar të mbeturinave

Skenari i përzgjedhur bazohet në një sistem grumbullimi me dy kosha – një Kosh mbeturinash të riciklueshme për mbeturinat e thata të riciklueshme të grumbulluara në burim dhe një Kosh mbeturinash për mbeturinat e mbetura të përziera – i plotësuar nga grumbullimi i ndarë e mbeturinave të gjelbra, një program kompostimi në shtëpi që synon 30% të popullsisë rurale dhe një rrjet pikash grumbullimi si në nivel lokal ashtu edhe në atë qendror. Mbeturinat e grumbulluara konsolidohen përmes gjashtë Impianteve Lokale të Menaxhimit të Mbeturinave (ILMM)/Stacioneve të transferimit dhe së fundmi trajtohen dhe asgjësohen në një Impiant të vetëm Qendror të Menaxhimit të Mbeturinave (IQMM) që do të zhvillohet në Sveti Nikollë, duke i shërbyer të dy rajoneve së bashku.

Tabela 2. Opsionet e zgjedhura për menaxhimin e mbeturinave në Rajonin Lindor dhe atë Verilindor

Faza e Menaxhimit të Mbeturinave	Opsioni i zgjedhur
Parandalimi i mbeturinave	Kosha kompostimi shtëpiakë për popullsinë rurale
Grumbullimi i mbeturinave	Sistem grumbullimi me dy kosha (të riciklueshëm + të mbeturinave); grumbullim i ndarë i mbeturinave të gjelbra; Pika grumbullimi të decentralizuara
Stacionet e transferimit / ILMM	6 Impiante Lokale për Menaxhimin e Mbeturinave – 3 ST të vogla me kontejnerë prese (Berovë, M. Kamenicë, Rankovcë) dhe 3 ST të mëdha me kompaktorë stacionarë (Kumanovë, Shtip, Vinicë), secila duke përfshirë një impiant kompostimi dhe një pikë grumbullimi
Trajtim – kosh plehrash i riciklueshëm	Impianti për Ripërpunimin e Materialeve (MRF) në IQMM
Trajtimi – koshi i mbeturinave	Trajtim Mekaniko-Biologjik (MBT) me biostabilizim në IQMM
Trajtimi – mbeturinat e gjelbra	Impiante kompostimi në secilën prej 6 ILMM-ve dhe në IQMM
Deponi sanitare	1 deponi qendrore, në përputhje me standardet e BE-së, në deponinë e mbeturinave të Sveti Nikollës
Deponi që nuk përmbushin standardet/Deponi të egra	Mbyllja dhe rehabilitimi

Gjashtë ILMM-të dhe komunat që ato i shërbejnë, së bashku me sasitë treguese të mbeturinave të përziera dhe të riciklueshme të trajtuara në secilën prej tyre në vitin 2028, janë përmbledhur më poshtë.

Tabela 3. Stacionet e Transferimit / ILMM-të – komunat e shërbyera dhe sasitë treguese të mbeturinave, 2028 (Probishtipi dhe Sveti Nikolla i dorëzojnë mbeturinat direkt në IQMM)

ILMM / Stacioni i Transferimit	Komunat e Shërbyera	Mbeturina të Përziera (t/vit, 2028)	Materiale të riciklueshme (t/vit, 2028)
Berovë (TS e vogël)	Berovë, Pehçevë	5.404	1.027
M. Kamenicë (TS e vogël)	Makedonska Kamenicë, Dellçevë	4.282	805
Vinicë (TS e madhe)	Vinicë, Koçani, Zrnovc, Çeshinovë-Obleshevë	10,562	2.011
Shtip (TS i madh)	Shtip, Karbinc	15.772	2.964
Rankovcë (TS e vogël)	Kriva Pallankë, Rankovcë, Kratovë	6.648	1.290
Kumanovë (TS e madhe)	Kumanovë, Likovë, Staro Nagoriçan	33.802	6.664

1.7 Impianti Qendror i Menaxhimit të Mbeturinave (Sveti Nikollë)

IQMM-ja në Sveti Nikollë (Meçkuevci – Arbasanci) është gurthemeli i sistemit të integruar dhe do të përfshijë MRF rajonale, impiantin MBT dhe deponinë sanitare.

- Impianti i Ripërpunimit të Materialeve (MRF): një linjë klasifikimi prej 7 t/orë, që operon në dy turne 8-orëshe, 5 ditë/javë (260 ditë/vit), për një kapacitet të përgjithshëm të projektuar prej 25.630 t/vit, duke arritur shkallë minimale rikuperimi prej 90% për letrën/kartonin, 75% për plastikën, 70% për qelqin dhe 90% për metalet.
- Impiant Trajtimi Mekaniko-Biologjik (MBT) me biostabilizim: linjë paraprake trajtimi mekanik prej 20,6 t/orë, dy turne 7-orëshe, 5 ditë/javë (260 ditë/vit), për një kapacitet të përgjithshëm të projektuar prej 75.130 t/vit, që përfshin një zonë pritjeje mbeturinash, ndërtesë paraprake trajtimi, zonë biostabilizimi dhe zonë maturimi/rafinerie (gjurmë totale $\approx 23.000 \text{ m}^2$).
- Deponi sanitare: e zhvilluar në dy qeliza me një kapacitet të përgjithshëm prej $2.675.000 \text{ m}^3$ (Qelia 1: sipërfaqe bazë prej rreth 65.900 m^2 , me kapacitet për depozitimin e mbeturinave prej rreth 970.000 m^3 ; Qelia 2: sipërfaqe bazë prej rreth 52.000 m^2 , me kapacitet për depozitimin e mbeturinave prej rreth 960.000 m^3), e projektuar me një shtresë argjilore izoluese, gjeomembranë HDPE, shtresa gjeotekstili dhe kullimi, së bashku me një sistem për grumbullimin dhe trajtimin e kullimit të deponisë (ekualizimi, reaktorët biologjikë, klorinimi dhe sistem për grumbullimin dhe djegien në flakë të gazit të deponisë (flakëzues i tipit të mbyllur me kapacitet minimal prej $450 \text{ m}^3/\text{orë}$).
- Një program gjithëpërfshirës i monitorimit të mjedisit jetësor mbulon rrjedhjet nga uji, ujërat nëntokësore, ujërat sipërfaqësore, biogazin, vendbanimet, përbërjen e mbeturinave hyrëse, zhurmën, kundërmimet dhe emetimet në ajër.

1.8 Performanca e Parashikuar e Sistemit, 2028–2045

Ndërsa sistemi i mbledhjes me dy kosha, kompostimi në shtëpi dhe grumbullimi i ndarë i mbeturinave të gjelbra zbatohen gradualisht, pjesa e mbeturinave të devijuara nga asgjësimi rritet vazhdimisht gjatë periudhës së planifikimit, ndërsa sasia e hedhur në deponi - e cila përfshin mbeturinat nga MRF dhe MBT - zvogëlohet, pavarësisht se gjenerimi total i mbeturinave mbetet përgjithësisht konstant.

Tabela 4. Bilanci i parashikuar i masës i Skenarit të Përzgjedhur, 2035–2045

Viti	Totali i mbeturinave të gjeneruara (t/vit)	Për në koshin e riciklueshëm (t/vit, %)	Për në koshin e mbeturinave (t/vit, %)	Materiale të riciklueshme të rikuperuara – MRF (t/vit)	të deponuar në deponi (t/vit, % e totalit)
2035	102.841	30.258 (29,4%)	66.868 (65,0%)	21.751	36.357 (35,4%)
2040	101.672	31.623 (31,1%)	62.726 (61,7%)	22.892	34.888 (34,3%)
2045	101.860	33.504 (32,9%)	58.926 (57,9%)	24.416	33.778 (33,2%)

Ky përmirësim është nxitur nga zgjerimi gradual i selektimit në burim: pjesa e mbeturinave të riciklueshme të selektuara në burim rritet nga 44,8% në vitin 2028 në 84,8% në vitin 2035 dhe 94,8% në vitin 2045, përqindja e mbeturinave të gjelbra të grumbulluara veçmas rritet nga 2% në 30% dhe më pas në 60% gjatë së njëjtës periudhë, dhe mbulimi i popullsisë rurale me kompostim shtëpiak rritet nga 30% në 50% dhe më pas në 70%.

1.9 Arritja e objektivave kombëtare dhe të BE-së për riciklimin dhe devijimin e mbeturinave

Krahasimi i performancës së projektuar të Skenarit të Përzgjedhur me objektivat kombëtare detyruese tregon një pamje të përzier: Plani parashikohet të përmbushë me lehtësi objektivat për devijimin e mbeturinave komunale të biodegradueshme (MKB) nga deponia, por jo të përmbushë plotësisht objektivat për riciklimin e mbeturinave komunale dhe mbeturinave të paketimit, pavarësisht investimeve të konsiderueshme në infrastrukturë të propozuara.

Tabela 5. Arritja e objektivave kombëtare të riciklimit dhe devijimit të mbeturinave të biodegradueshme sipas Skenarit të Përzgjedhur

Objekti	Viti i rëndësishëm	Skenari i zgjedhur	Objekti i arritur?
Riciklimi i mbeturinave komunale (objekti 45% / 65%)	2035 / 2045	28,85% / 34,64%	Jo
Riciklimi i mbeturinave të paketimit – totali (objekti rritet në 70/75/80%)	2030 / 2035	34,00% / 58,55%	Jo
Riciklimi i mbeturinave të paketimit - fraksionet e plastikës dhe aluminit	2035	56,25% / 63,75%	Po
Zvogëlimi i mbeturinave komunale të biodegradueshme (MKB) të deponuara (objektivat 50% / 65% e nivelit bazë të vitit 1995)	2031 / 2034	71,54% / 73,37%	Po

Ky hendek midis objektivave të riciklimit dhe performancës së parashikuar të sistemit me dy kosha/MRF/MBT tregon se masat shtesë - forcimi i mëtejshëm i selektimit në burim (kosh shtesë për mbeturinat organike), skemat e zgjeruara të përgjegjësisë së prodhuesit për paketimin dhe përpjekjet e vazhdueshme të ndërgjegjësimin publik - ka të ngjarë të kërkojnë përtej paketës së infrastrukturës së përzgjedhur aktualisht nëse Rajoni do të arrijë plotësisht objektivat kombëtare të riciklimit 2035/2045, edhe pse tejkalohen objektivat e devijimit të mbeturinave të biodegradueshme.

1.10 Përfitimet e mjedisit jetësor – Emetimet e gazrave serrë

Ndikimet e gazrave serrë të sistemeve aktuale ("Status Quo") dhe të skenarëve të përzgjedhur të menaxhimit të mbeturinave u vlerësuan duke përdorur Kalkulatorin SWM-GHG, i cili dallon debitet (emetimet e gazrave serrë të gjeneruara nga riciklimi ose asgjësimi i mbeturinave) nga kreditet (emetimet e gazrave serrë të shmangura përmes riciklimit ose rikuperimit), ku efekti neto është diferenca midis të dyjave.

Tabela 6. Emetimet neto të gazrave serrë, Status Quo kundrejt Skenarit të Përzgjedhur, 2028–2045

Viti	Status Quo – Emetimet Neto (t CO ₂ -eq/vit)	Skenari i Përzgjedhur – Emetimet Neto (t CO ₂ -eq/vit)
2028	163.688	–36.003
2030	164.511	–37.493
2035	162.562	–42.112
2040	160.715	–42.094
2045	161.012	–42.579

Sipas Status Quo-së, sistemi i mbeturinave mbetet një emetues neto prej afërsisht 160.000–165.000 ton CO₂-eq në vit, pasi mbeturinat në thelb deponohen pa rikuperim të materialeve. Sipas Skenarit të Përzgjedhur, sistemi ofron kursime neto të GS-ve prej afërsisht 36.000 deri në 42.600 ton CO₂-eq në vit - një ndryshim prej afërsisht 200.000 ton CO₂-eq në vit në krahasim me Status Quo-në - i nxitur kryesisht nga rritja e riciklimit dhe nga devijimi i mbeturinave të biodegradueshme nga deponitë e pakontrolluara.

1.11 Plani i Veprimit

Plani përcakton një Plan Veprimi me faza për periudhën 2026–2045, të strukturuar në masa prioritare (2026–2027), masa afatshkurtra (deri në vitin 2028), masa afatmesme (deri në vitin 2036) dhe masa afatgjata (deri në vitin 2045), secila e caktuar autoritetit përgjegjës - kryesisht Bordit Ndër-Rajonal/Ndër-Komunal të Menaxhimit të Mbeturinave (BNMM), Komunave individuale dhe Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor (MMJPH).

Tabela 7. Plani i Përmbledhur i Veprimit, 2026–2045 (shih Seksionin 3.9 për të gjithë grupin e masave dhe afatet kohore)

Zona Kryesore e Detyrave	Veprime Përfaqësuese	Autoriteti Kryesor
A. Përmirësimi i grumbullimit dhe transportit	Furnizimi me pajisje grumbullimi (të riciklueshme, mbeturina të përziera, mbeturina të gjelbra, kompostim shtëpiak); ndërtimi i Stacioneve të Transferimit dhe Pikave të grumbullimit	BNMM, Komunat
B. Promovimi i minimizimit të mbeturinave	Ndërtimi i infrastrukturës së integruar (MRF, MBT, qelia A e deponisë); promovimi i kompostimit shtëpiak; promovimi i praktikave 3R	BNMM, Komunat, MMJPH
C. Përmirësimi i sistemit të asgjësimit përfundimtar	Funksionimi i deponisë së re sanitare; sanimi i deponive dhe vendeve ekzistuese të mbeturinave që nuk përmbushin standardet	BNMM, MMJPH
D. Promovimi i pjesëmarrjes publike dhe ndryshimit të sjelljes	Fushatat e ndërgjegjësimit publik mbi parandalimin dhe selektimin e mbeturinave; ngritja e qendrave të riparimit/ripërdorimit; aktivitete të rregullta edukative publike	MMJPH, BNMM
E. Marrëveshjet organizative dhe institucionale	Ngritja e sistemit të tarifave; menaxhimi i bazës së të dhënave të mbeturinave të ngurta; monitorimi i vazhdueshëm i PRMM-së	BNMM, MMJPH

1.12 Korniza e Monitorimit

Implementimi i Planit do të ndiqet përmes një grupi të strukturuar treguesish të performancës, që do të monitorohen çdo vit nga autoritetet kompetente (BNMM, Komunat dhe MMJPH), që mbulojnë: gjenerimin dhe parandalimin e mbeturinave; grumbullimin dhe transportin; riciklimin dhe rikuperimin; trajtimin e fraksionit të biodegradueshëm; kapacitetin dhe pajtueshmërinë e deponive; mbylljen dhe rehabilitimin e deponive të egra; rrjedhat speciale të mbeturinave (MPÉE, bateritë, vajrat e përdorur, automjetet e përdorura, mbeturinat e ndërtimit dhe prishjes); koston e shërbimit; dhe ndërgjegjësimin publik. Këto plotësohen nga një grup treguesish të qëndrueshmërisë, duke mundësuar që Plani Rajonal i Menaxhimit të Mbeturinave të rishikohet dhe të përditësohet gjatë jetëgjatësisë së tij në përputhje me performancën aktuale kundrejt objektivave të tij.

1.13 Përfundim

Plani Rajonal i Menaxhimit të Mbeturinave për Rajonin Lindor dhe atë Verilindor krijon një sistem të integruar të menaxhimit të mbeturinave, në përputhje me BE-në, për periudhën 2026-2045, të ndërtuar rreth selektimit në burim përmes një sistemi grumbullimi me dy kosha, një rrjeti prej gjashtë Impianteve Lokale të Menaxhimit të Mbeturinave dhe një Impianti Qendror të Menaxhimit të Mbeturinave në Sveti Nikollë që përfshin një Impiant Ripërpunimi Materialelesh (MRF), një impiant Trajtimi Mekanik-Biologjik me biostabilizim dhe një deponi sanitare. Implementimi i këtij sistemi ofron përfitime të konsiderueshme mjedisore, veçanërisht duke e shndërruar sektorin rajonal të mbeturinave nga një emetues neto prej afërsisht 160.000–165.000 ton CO₂-eq në vit në një përthithës neto karboni prej rreth 36.000–43.000 ton CO₂-eq në vit. Kapitujt e mëposhtëm paraqesin në detaje profilin rajonal, të dhënat që mbështesin këtë Plan dhe analizën e opsioneve, skenarin e përzgjedhur dhe planin e veprimit.